

CONV 8/02

SAATE

Lähettäjä: Sihteeristö
Vastaanottaja: Valmistelukunta
Asia: Valmistelukunnan avajaisistunnon jatkotoimet

Valmistelukunnalle toimitetaan oheisena seuraavat asiakirjat, jotka liittyvät kahden varapuheenjohtajan avajaisistunnossa esittämiin puheenvuoroihin:

- luettelo tausta-asiakirjoista, joihin varapuheenjohtaja Giuliano Amato viittasi **(liite I)**;
- varapuheenjohtaja Jean-Luc Dehaenen toimesta laadittu selvitys keskustelufoorumin mahdollisesta toimintatavasta **(liite II)**.

John Kerr

ASIAKIRJALUETTELO¹

EUROOPAN PARLAMENTTI

- Euroopan parlamentin päätöslauselma perussopimusten muuttamisesta perustuslain muotoon, annettu 25.10.2000
Mietintö A4-0289/2000 – Esittelijä: Olivier Duhamel
- Euroopan parlamentin päätöslauselma Nizzan sopimuksesta ja Euroopan unionin tulevaisuudesta (2001/2022(INI)), annettu 31.5.2001
Mietintö A5-0168/2001 - Esittelijät: Iñigo Méndez de Vigo ja Antonio Seguro
- Euroopan parlamentin päätöslauselma Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien suhteista Euroopan rakentamisessa, annettu 7.2.2002
Mietintö A5-0023/2002 - Giorgio Napolitano
- Mietintöluonnos toimivallan jaosta Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välillä (PE304.276) Esittelijä: Alain Lamassoure

NEUVOSTO

- Perussopimusten konsolidoidut toisinnot (I ja II osa), asiak. SN 1845/00 ja 1846/00

KOMISSIO

- Komission tiedonanto Euroopan unionin tulevaisuudesta, *yhteisömenettelyn uudistaminen*, 5.12.2001, KOM(2001), 727 lopull.
(http://www.europa.eu.int/futurum/documents/offtext/com051201_fi.pdf)

¹ Luettelon ei ole tarkoitus olla tyhjentävä vaan tarjota esimerkkejä tausta-asiakirjoista, joista voisi olla hyötyä valmistelukunnan työskentelylle.

- Komission tiedonanto: *Uusi perussopimus Euroopan unionille*, 12.7.2000, KOM(2000) 434 lopull.
(http://europa.eu.int/archives/igc2000/offdoc/index_fi.htm)

Firenzen yliopistollisen Eurooppa-instituutin selvitykset

(<http://www.iue.it>)

- Euroopan parlamentti, tutkimuksen pääosasto, "Quelle charte constitutionnelle pour l'Union européenne – Strategies et options pour renforcer le caractère constitutionnel des traités?", ("Millainen perustuslakia vastaava asiakirja Euroopan unionille – strategioita ja vaihtoehtoja perussopimusten muuttamiseksi perustuslakia vastaaviksi?"), työskentelyasiakirja, Série Politique, Poli 105 FR
- *Un traité fondamental pour l'Union européenne (Perussopimus Euroopan unionille)*, tutkimus perussopimusten uudelleen jäsentämisestä, selvitys annettu 15.5.2000 Euroopan komission puheenjohtajalle Romano Prodlle, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, 2000
- *Réformer les procédures de révision des Traités (Perussopimusten tarkistusmenettelyjen uudistaminen)*, toinen selvitys Euroopan unionin perussopimusten uudelleen jäsentämisestä, toimitettu Euroopan komissiolle 31.7.2000, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, 2000

Seminaareja ja julkaisuja

- Eurooppa 2004 – Laaja keskustelu
(http://europa.eu.int/comm/dg10/university/post_nice/index_fr.html)
- Friends of Europe, Blueprint for a Debate, Bryssel 2001
- CER, Europe 2010: An optimistic vision of the Future, Charles Grant, Lontoo 2001
- Notre Europe, la réforme du Conseil des Ministres, Pariisi 2001.

EU-VALMISTELUKUNTA JA KESKUSTELUFOORUMI

"Keskustelun laajentamiseksi ja kaikkien kansalaisten saamiseksi siihen mukaan perustetaan keskustelufoorumi kansalaisyhteiskuntaa edustavia organisaatioita varten (työmarkkinaosapuolet, taloudelliset toimijat, valtioista riippumattomat järjestöt, yliopisto- ja tiedemaailma jne.). Kyse on sellaisten järjestöjen jäsenelystä verkostosta, joille annetaan säännöllisesti tietoja valmistelukunnan työskentelystä ja jotka ottavat esityksillään osaa keskusteluun. Niitä voidaan kuulla tai niiden kanssa voidaan neuvotella tietyistä kysymyksistä puheenjohtajiston määrittelemällä tavalla."

Laekenin julistus

- 1) Valmistelukunnan työskentelyn ja sen lopputuloksen kannalta on ratkaisevan tärkeää saada sille Euroopan kansalaisten täysi tuki. Yleisön pitäisi voida ensiksikin seurata läheisesti valmistelukunnan työskentelyä (minkä vuoksi sen kokoukset ovat avoimia ja sen asiakirjat annetaan julkisuuteen) mutta lisäksi antaa oma panoksensa valmistelukunnan työskentelylle. Tästä syystä Laekenin julistuksessa päätettiin perustaa keskustelufoorumi, jonka muodostaa kansalaisyhteiskuntaa edustavien järjestöjen verkosto. Keskustelufoorumi ei ole kiinteässä paikassa pysyvästi toimiva yksittäinen elin vaan ennemminkin moniulotteinen foorumi. On tärkeää, että keskustelufoorumi toimii tehokkaasti koko valmistelukunnan työskentelyn ajan ja että valmistelukunta voi toiminnassaan hyödyntää täysin keskustelufoorumilla esitettyjä kannanottoja. Tätä varten tarvitaan joukko perussääntöjä.
- 2) Keskustelufoorumin merkitys riippuu osittain siitä, kuinka helposti siihen voi osallistua. Tämä edellyttää keskustelufoorumiverkon perustamista sekä nykyisiin jäsenvaltioihin että ehdokasvaltioihin. Samoin tarvitaan eri tasoilla tehtäviä erilaisia aloitteita. Tätä varten kaikkia valmistelukunnan jäseniä pyydetään antamaan täysi tukensa keskustelufoorumille. Kaikkien olisi oltava valmiita kuuntelemaan ja osallistumaan aktiiviseen vuoropuheluun kansalaisyhteiskunnan kanssa.
- 3) Jäljempänä esitetään useita ehdotuksia, joiden perusteella keskustelufoorumin toiminta voidaan saada käyntiin. Kyseiset ehdotukset koskevat sekä (molemminpuolista) kirjallista tietojenvaihtoa että suoria yhteydenpitoja ja raportointia. Lisäksi on sovittava, kuinka järjestetään Laekenin julistuksessa mainitut julkiset kuulemiset, joilla on erityistä merkitystä kansalaisyhteiskunnan kannalta.

Kirjallinen tietojenvaihto

- 4) Tärkein väline kirjallisessa tietojenvaihdossa on Internet. Valmistelukunnalla on omat verkkosivunsa (<http://european-convention.eu.int/>), joita sen työskentelystä kiinnostuneet voivat seurata. Kansalaisyhteiskunta voi osallistua valmistelukunnan työskentelyyn ja laajempaan keskusteluun keskustelufoorumia varten perustetuilla erillisillä (mutta edelliseen linkitettyillä) verkkosivuilla (http://www.europa.eu.int/futurum/forum_convention/index_fi.htm).

- 5) Keskustelufoorumin verkkosivut ja valmistelukunnan omat verkkosivut avattiin 28.2.2002. Komissio hoitaa ja täydentää keskustelufoorumin verkkosivuja puheenjohtajiston valvonnassa. Verkkosivut toimivat avoinena verkkona päätavoitteenaan se, että kansalaisyhteiskunta voi antaa panoksensa valmistelukunnan työskentelyyn. Keskustelufoorumiin ilmoittautumisen ainoana ehtona on se, että kukin järjestö toimittaa keskusteluun kirjallisen kannanoton. Puheenvuorot julkaistaan sen jälkeen verkkosivuilla, joilla yleisö ja valmistelukunnan jäsenet voivat tutustua niihin. Liitteenä olevassa komission selvityksessä neuvotaan, kuinka keskustelufoorumiin voi ilmoittautua ja toimittaa kannanottoja (neuvot löytyvät myös ao. verkkosivuilta). Keskustelufoorumin verkkosivujen kautta järjestöt voivat myös ilmoittaa halustaan osallistua julkisiin kuulemisiin (ks. jäljempänä).
- 6) Kirjallisia kannanottoja on seurattava ja analysoitava, jotta ne olisivat valmistelukunnan kannalta hyödyllisiä. Tarkoituksena on, että valmistelukunnan sihteeristö toimittaa puheenjohtajistolle säännöllisen kannanottokatsauksen, jossa esimerkiksi mainittaisiin toistuvat teemat ja erityisen mielenkiintoiset kysymykset. Valmistelukunnan jäsenille voitaisiin osoittaa ne puheenvuorot, joita sihteeristö pitää erityisen hyödyllisinä työskentelyn kannalta.
- 7) Verkkosivujen lisäksi suositellaan, että puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja lähettäisivät kaikille Euroopan keskeisimmille sanomalehdille julkaistavaksi kirjeen, jossa esiteltäisiin valmistelukunnan toimeksiantoa, tehtäviä ja työmenetelmiä. Näin keskustelun osallistujapiiriä olisi mahdollista laajentaa, ja tarjoutuisi hyvä tilaisuus tiedottaa lukijoille keskustelufoorumin olemassaolosta. Se voisi myös kannustaa päätoimittajia avaamaan keskustelupalstan oman lehtensä sivuilla.

Yhteydenpidot ja raportointi

- 8) Julkisten kuulemisten lisäksi valmistelukunnan ja kansalaisyhteiskunnan välillä tulisi olla säännöllistä ja järjestelmällistä yhteydenpitoa. Euroopan tasolla olisiärkevintä, että yhteydenpidosta huolehtisi pääasiassa joko puheenjohtajisto tai tietyt puheenjohtajiston jäsenet sekä puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Tarkoituksena on, että nimenomaan varapuheenjohtaja Dehaene ottaa tämän erityistehtäväkseen. Lisäksi talous- ja sosiaalikomitea on jo luvannut auttaa yhteyksien luomisessa Euroopan tasolla. On tärkeää huolehtia siitä, että valmistelukunnalle ja puheenjohtajistolle raportoidaan säännöllisesti kyseisestä yhteydenpidosta.
- 9) On olennaisen tärkeää, että Euroopan tasolla kansalaisyhteiskunnan kanssa järjestettävien yhteyksien lisäksi keskustelua käytäisiin kansallisella ja alueellisella tasolla niin nykyisissä jäsenvaltioissa kuin ehdokasvaltioissakin. Valmistelukunnan jäseniä kehoitetaan herättämään julkista keskustelua ja osallistumaan siihen aktiivisesti sekä huolehtimaan siitä, että valmistelukunnalle raportoidaan keskustelujen sisällöstä. Parlamenttien edustajien on kannettava erityinen vastuu tässä asiassa. Valmistelukunnan jäsenten olisi syytä tiedottaa puheenjohtajistolle mahdollisimman pian siitä, mitä toimia on jo käynnistetty ja mitä on suunnitteilla kunkin kotimaassa.
- 10) Yhteydenpidon tehokkuus riippuu osaksi kansalaisyhteiskunnan kyvystä järjestäytyä kontaktiryhmiksi (hyvä menettely Euroopan tasolla olisi *social platform* -tyyppinen ryhmittäminen, joka on jo ollut käytössä nimenomaan tätä tarkoitusta varten). Tämä ei koske vain toimintaa Brysselissä vaan kaiken kaikkiaan myös yhteydenpitoa jäsenvaltioissa ja ehdokasvaltioissa.

- 11) Lisäksi se, että talous- ja sosiaalikomitea, alueiden komitea ja Euroopan työmarkkinaosapuolet ovat tarkkailijoina valmistelukunnassa, on merkittävä tekijä molemminpuolisen tiedonkulun edistämisessä. Kyseisten elinten olisi toimittava siltana valmistelukunnan ja kansalaisyhteiskunnan välillä.

Julkiset kuulemiset

- 12) Julkiset kuulemiset on pidettävä täysin erillään tiedonvaihdesta. Keskustelufoorumin verkkosivuilla on perustiedot kuulemisjärjestelyistä ja kaikille mahdollisesti kiinnostuneille tahoille osoitettu kutsu toimittaa asianmukainen osallistumispyyntö. On kuitenkin valmistelukunnan ja puheenjohtajiston asiana päättää, koska ja kenen kanssa valmistelukunnan toiminnan kannalta on hyödyllistä pitää kuulemistilaisuus joidenkin erityiskysymysten käsittelyn edistämiseksi.
- 13) Julkinen kuuleminen koko valmistelukunnan läsnäollessa ei ole mahdotonta, mutta sen järjestäminen voi olla hankalaa osallistujien suuren määrän vuoksi. Vaihtoehtoisena ratkaisuna voisi olla joko se, että kuulemiset järjestetään puheenjohtajiston tai sen nimeämän pienemmän ryhmän, tai myöhemmin mahdollisesti perustettavien työryhmien läsnäollessa. Jotta kuulemiset olisivat mahdollisimman hyödyllisiä, tilaisuuksien aihe pitäisi rajata ja osallistujat tulisi valita sen mukaan, kuinka paljon sisällöllistä annettavaa niillä todennäköisesti olisi valmistelukunnan toiminnan kannalta.

Yhteenveto

- 14) Yhteenvetona esitetään seuraavat suositukset:

Luodaan keskustelufoorumin omat verkkosivut perustaksi järjestöjen avoimelle verkolle, jonka päätavoitteena on ottaa vastaan kirjallisia kannanottoja valmistelukunnan työtä varten.

Toimitetaan kaikissa Euroopan johtavissa sanomalehdissä julkaistavaksi kirje, jossa "mainostetaan" foorumin olemassaoloa ja kannustetaan lehtiä käynnistämään omaa keskustelua Euroopan tulevaisuudesta.

Luodaan säännölliset ja koordinoitut yhteydet kansalaisyhteiskuntaan sekä Euroopan että kansallisella tasolla (mahdollisesti järjestöjen kontaktiryhmien kautta).

Kannustetaan talous- ja sosiaalikomiteaa, alueiden komiteaa ja työmarkkinaosapuolia toimimaan kaikin tavoin siltana valmistelukunnan ja kansalaisyhteiskunnan välillä.

Järjestetään julkiset kuulemiset suunnitelmallisesti siten, että osallistujat valitaan tarkoin kulloisenkin aiheen mukaan.

Miten osallistua keskustelufoorumiin?

Mistä keskustelufoorumi koostuu?

Mikä on valmistelukunnalle osoitettu kannanotto?

Miten ilmoittautua foorumin osallistujaluetteloon ja jättää kannanotto?

Millä kielillä kannanottoja voi jättää?

Lyhyesti, mitä tietoja on toimitettava?

Mistä keskustelufoorumi koostuu?

Keskustelufoorumi koostuu eurooppalaisista tai kansallisista organisaatioista, jotka ovat jättäneet valmistelukunnan jäsenille kannanoton, jossa he esittävät näkemyksiään Euroopan unionin tulevaisuudesta.

HUOM: Osallistujien on oltava organisaatioita. Yksittäisiä ihmisiä kannustetaan osallistumaan keskusteluun muun muassa lukuisten siinä mukana olevien kansalaisyhteiskuntaa edustavien tai poliittisten, yhteiskunnallisten ja ammatillisten taikka akateemisten järjestöjen kautta. Yksittäiset henkilöt voivat myös esittää kannanottojaan Euroopan tulevaisuudesta käytävässä keskustelussa **kansallisilla keskustelufoorumeilla** sekä Euroopan unionin **Futurum**-sivustolla avatulla keskustelufoorumilla (<http://europa.eu.int/futurum/>).

Mikä on valmistelukunnalle osoitettu kannanotto?

Kannanotto on erityisesti valmistelukunnalle osoitettu teksti, joka koskee Euroopan unionin tulevaisuutta ja perussopimusten uudistamista ja jossa käsitellään muun muassa **Laekenin julistuksessa** muotoiltuja kysymyksiä. (<http://european-convention.eu.int/pdf/LKNFI.pdf>)

Jotta teksti voidaan julkaista sivustolla¹, sen on oltava jonkin selkeästi nimetyn järjestön esittämä ja hyväksymä ja järjestön lainmukaisen edustajan lähettämä.

¹ Kuulemismenettelyssä Forum-sivustolla julkaistut kannanotot sitovat vain niiden laatijoita, eikä niiden sisältö ole Euroopan unionin toimielinten vastuulla. Periaatteessa kaikki kannanotot julkaistaan, jos valmistelukunnan puheenjohtajisto hyväksyy ne ja ne eivät ole loukkaavia tai hyvien tapojen vastaisia.

Tekstit, joita ei voida edellä annetun määritelmän mukaan pitää kannanottoina, voidaan kuitenkin julkaista **Futurum**-sivustolla (<http://europa.eu.int/futurum/>), jos kansalaiset saavat niiden avulla tietoa Euroopan tulevaisuudesta käytävästä keskustelusta. Ne voivat olla yksittäisiä akateemisia tutkimuksia, eri tahojen laatimia julistuksia tai puheita, lehdistötiedotteita tai seminaarien taikka kokousten pöytäkirjoja (valmistelukunnalle tai tulevalle hallitustenväliselle konferenssille osoitetut neuvottelevien tahojen ehdotukset ja päätelmät hyväksytään kannanotoiksi).

Miten ilmoittautua foorumin osallistujaluetteloon ja jättää kannanotto:

Foorumin osallistujaluetteloon voi ilmoittautua ja keskusteluun osallistua lähettämällä foorumin sähköpostiosoitteeseen sg-forum-convention@cec.eu.int seuraavat kolme asiakirjaa:

- **tietolomake**, jossa kerrotaan kannanoton laatineesta organisaatiosta, jonka tiedot lisätään osallistujaluetteloon; lomake helpottaa valmistelukunnan sihteeristön ja foorumiin osallistujien myöhempää yhteydenpitoa; järjestöjä pyydetään täsmentämään, mihin seuraavista neljästä ryhmästä ne haluavat ilmoittautua:
 - poliittiset tahot (myös esimerkiksi kansalliset alue- ja paikallishallinnon viranomaiset sekä niitä edustavat järjestöt)
 - sosioekonomiset tahot (muun muassa työmarkkinaosapuolet ja toimialajärjestöt)
 - yliopistomaailma ja pohdintaryhmät
 - muut kansalaisyhteiskunnan organisaatiot sekä valtioista riippumattomat ja aatteelliset järjestöt jne.
- **valmistelukunnan jäsenille osoitettu kannanotto**
- kannanoton **tiivistelmä**, jossa on enintään 3000 merkkiä (välilyönnit pois luettuina); tiivistelmää ei tarvita, jos kannanotto on itsessään näin lyhyt.

Huom: On periaatteessa mahdollista toimittaa nämä asiakirjat postitse tai faksitse valmistelukunnan sihteeristöön, mutta foorumilla voidaan käsitellä - julkaista ja levittää - ainoastaan sähköisesti toimitettuja tekstejä (suositeltava tiedostoformaatti: Word)

Millä kielillä kannanottoja voi jättää?

Kannanottoja voi jättää kaikilla mahdollisilla kielillä, ja sivustolla julkaistaan kaikki laatijoiden toimittamat kielitoisinnot.

Lyhyesti, mitä tietoja on toimitettava sähköpostiosoitteeseen sg-forum-convention@cec.eu.int?

- kannanotto alkuperäisellä kielellä ja mahdolliset muut kielitoisinnot
 - kannanoton tiivistelmä (enintään 3000 merkkiä välilyönnit pois luettuina) alkuperäisellä kielellä ja mahdolliset muut kielitoisinnot
 - täytetty tietolomake.
-